

Directorate of Distance Education
Acharya Second Year Annual Examination May/June, 2018

Paper - 6, Phalita Jyotisha

(सूर्यसिद्धान्तः-चन्द्रसूर्यग्रहणाधिकारात् आन्तम्)

Time : 3 hrs.

Max. Mark: 100

(Write answers in Answer booklet only)

I. केचन पञ्च प्रश्नाः समाधेयाः । सर्वे समानाङ्काः 5x20=100

- (१) चन्द्रग्रहणमधिकृत्य लघुनिबन्धः लेखनीयः ।
- (२) नतिलम्बनयोः स्वरूपं विलिख्य तत्साधनक्रमं विशदयत ।
- (३) स्पर्श-मध्य-मोक्षानां परिलेखं विशदयत ।
- (४) ग्रहयुतिमधिकृत्य लघुनिबन्धं विलिखत ।
- (५) ग्रहाणामुदयास्तकालांशसाधनक्रमं विवृणुत ।
- (६) चन्द्र शृङ्गोन्नतिपरिलेखं प्रदर्शयत ।
- (७) व्यतीपातवैधृतयोर्लक्षणं प्रतिपाद्य तत्गतैष्यत्वं विवृणुत ।
- (८) सौरोक्तं सृष्टिक्रमं विशदयत ।
- (९) नवमानानि विशदयत ।
- (१०) चतुर्णां टिप्पणीर्विलिखत ।
  - (क) ब्राह्मसाधनम् ।
  - (ख) वलनम् ।
  - (ग) सदोदितनक्षत्राणि ।
  - (घ) रोहिणीशकटभेदः ।
  - (ङ) भूवृत्तपादस्थनगराणि ।
  - (च) षडशीत्याननसंङ्कान्तिः ।

Directorate of Distance Education
Acharya Second Year Annual Examination May/June, 2018
Paper - 7, Phalita Jyotisha

(बृहत्संहिता-१३तः६०, ६८तः७०, १६तः१०७ अध्यायाः)

Time : 3 hrs.

Max. Mark: 100

(Write answers in Answer booklet only)

I. पञ्च प्रश्नाः समाधेयाः ।

5x20=100

(१) वास्तुविद्यामधिकृत्य निबन्धः लेखनीयः ।

(२) जलपरीक्षा कथं विधेया ।

(३) वृक्षायुर्वेदस्य परिचयः देयः ।

(४) प्रादासलक्षणानि संगृह्य लिखत ।

(५) देवप्रतिमास्वरूपं संगृह्य लिखत ।

(६) पुरुषलक्षणं निरूपयत ।

(७) निमित्तशास्त्रस्य परिचयो देयः ।

(८) ग्रहगोचरस्य विवरणं कुरुत ।

(९) नक्षत्रपुरुषव्रतः कथं आचरणीयः ।

(१०) चतुर्णां टिप्पणीर्लिखत ।

(क) राशौ नक्षत्रविन्यासक्रमः ।

(ख) कस्यापि नक्षत्रचतुष्टयस्य फलानि।

(ग) विवाहमुहूर्तः ।

(घ) भद्रमहायोगः ।

(ङ) वज्रलेपः ।

(च) वृहत्संहिता।

Directorate of Distance Education
Acharya Second Year Annual Examination May/June, 2018
Paper - 8, Phalita Jyotisha
 (प्रश्नमार्गः-१७तः३३ अध्यायाः)

Time : 3 hrs.**Max. Mark: 100****(Write answers in Answer booklet only)****I. पञ्च प्रश्नाः समाधेयाः ।****5x20=100**

- (१) विवाहप्रश्नविधिं विशदयत ।
- (२) कलत्रनिरूपणं कथं क्रियते ।
- (३) विवाहानुकूल्येषु पञ्चानां परिचयः देयः ।
- (४) ग्रहगोचरफलनिरूपणं कुरुत ।
- (५) कस्यापि रोगपञ्चकस्य कारणं फलञ्च निरूपयत ।
- (६) वर्षप्रश्नः कथं निरूपणीयः ।
- (७) देवप्रश्नविधिं प्रतिपादयत ।
- (८) स्वप्नप्रश्नस्य परिचयो देयः ।
- (९) सन्ततिप्रश्नं संगृह्य लिखत ।
- (१०) चतुर्णां टिप्पणीर्लिखत ।
  - (क) सन्ततियोगः ।
  - (ख) विवाहयोगः ।
  - (ग) अष्टकवर्गः ।
  - (घ) राजप्रश्नः ।
  - (ङ) गणानुकूल्यम् ।
  - (च) देवकोपकारणानि ।

Directorate of Distance Education
Acharya Second Year Annual Examination May/June, 2018
Paper - 9, Phalita Jyotisha
 (फलदीपिका-१तः२८ अध्यायाः)

Time : 3 hrs.**Max. Mark: 100****(Write answers in Answer booklet only)****I. पञ्च प्रश्नाः समाधेयाः ।****5x20=100**

- (१) भावकारकत्वं निरूपयत ।
- (२) ग्रहकारकत्वं निरूपयत ।
- (३) दशवर्गाः के ? वर्गोत्तमः कः ? विशदयत ।
- (४) पञ्चराजयोगलक्षणानि ।
- (५) पञ्चमहापुरुषयोगा तल्लक्षणानि फलानि च ।
- (६) कर्माजीवप्रकरणमधिकृत्य निबन्धः लेखनीयः ।
- (७) स्त्रीजातकमधिकृत्य निबन्धः लेख्यः ।
- (८) भावनिरूपणक्रमः ।
- (९) शुभग्रहाणां विशेषदृष्टिः फलञ्च ।
- (१०) चतुर्णां टिप्पणीर्लिखत ।
  - (क) आयुर्दायः ।
  - (ख) रोगनिरूपणम् ।
  - (ग) सन्ततियोगाः ।
  - (घ) ग्रहदृष्टिः ।
  - (ङ) कालपुरुषः ।
  - (च) ग्रहाणां उच्चनीचस्थानानि ।

Directorate of Distance Education
Acharya Second Year Annual Examination May/June, 2018
Paper - 10, Phalita Jyotisha
(स्वशास्त्रीयेतिहासः-निबन्धश्च)

Time : 3 hrs.**Max. Mark: 100**

(Write answers in Answer booklet only)

I. पञ्च प्रश्नाः समाधेयाः ।**5x20=100**

- (१) ज्योतिषशास्त्रस्य षडङ्गानि ।
- (२) निमित्तशास्त्रस्य परिचयः ।
- (३) मुहूर्तशास्त्रस्य महत्त्वम् ।
- (४) भावनिरूपणम् ।
- (५) विशोत्तरीदशाक्रमः ।
- (६) भारतीयज्योतिषशास्त्रे वराहमिहिरस्य योगदानम् ।
- (७) ग्रहकारकत्वम् ।
- (८) अष्टकवर्गः ।
- (९) गणितस्कन्धः ।
- (१०) अधोनिर्दिष्टेषु चतुर्णां परिचयः देयः ।
  - (क) सूर्यसिद्धान्तः ।
  - (ख) मन्त्रेश्वरः ।
  - (ग) आर्यभटः ।
  - (घ) वेदाङ्गानि ।
  - (ङ) आयुर्दायः ।
  - (च) पञ्चसिद्धान्ताः ।